

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Fulvii Androtii Societ: Iesv Theologi Opuscula spiritualia

Androzzi, Fulvio

Coloniae, 1611

Quod vidua spiritualis, debeat relegare & proscribere omnes vanitate,
vtpotè, superfluum ornatum, & alios omnes fucos, atque similia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48641)

Quod vidua spiritualis, debeat relegare
& proscribere omnes vanitates, utpotè,
superfluum ornatum, & alios
omnes fucos, atque
similia.

Vidua cupiens placere Deo, & dare
proximo suo bonum exemplum, atque
cum fructu frequētare Sacramenta, de-
bet à se relegare ac proscribere omnes
vanitates, idq; propter multas rationes.

1. Quia non bene simul collocantur,
& vanitas & charitas; spiritus & caro: a-
mor Mundi, & amor Dei.

2. Et, ut S. Paul. dicit, *Qua autem in
est, cogitat qua sunt Mundi, quomodo pla-
nat viro.* Et sic vidua cogitet, quomodo
placeat Deo; sed certum est, ac certissi-
mum, quod hoc non placeat Deo, ergo
fugiendum? minimè.

3. Sicut antèquam esset vidua, adeò in
hoc sollicita erat & laborabat ut corpus
suum exornaret, solummodo propter
vanitatem, etiam cum obliuione & de-
timento animæ, quæ absque dubio se-
pius erat satis contaminata, & immun-
da; ita etiam cum iam sit vidua, & cupi-
t spiritualiter viuere, debet tota in
hoc attendere ut animam suam
f. 2   virtutibus

entibus exornet, præbens corpori tantum necessaria.

4. Omnia illa quæ à S. Scriptura, vel prohibita sūt vel improbata, etiã vidua euitabit & fugiet, sed superfluus ornatus & omnis fucus, atque vanitates similes improbantur, igitur omnia ista fugienda sunt.

5. Quicquid alienum à Christo, fugiendum est; sed omnis vanitas Christo fuit inimica, & vehementer ab ipso reprehensa, ergò vidua eam fug. et.

6. Quicquid rephenderunt ss. Doctores, vitandum est, sed ad vnum omnes rephenderunt etiam acriter vanitatem, igitur omnino fugienda.

7. Hoc quod ipsi Sancti quoque spreuerunt, omnino spernendum est à nobis, sed ipsi spreuerunt omnes huius mundi vanitates; igitur & nos eas spernere planè conuenit.

8. Vidua insistet fideliter negotijs earum viduarum, quæ summo opere laudatæ sunt & celebratæ in S. Scriptura; sed S. Anna vidua in nouo, & S. Iudith in veteri Testamento, & complures alie laudatæ fuerunt, quæ vanitatem abominatæ & execratæ semper sunt; ergo & nunc vidua harum vestigia sequetur.

8. In baptismo pompis & omnibus
vanitatibus huius mundi renunciauis
ergo turpe est postea illis uti.

10. Veniale peccatum, multa causas
mala, ut supra fassus dictum est, cum in-
gitur vidua sanctiorem præ reliquis
profiteatur vitam, minimè ab ea come-
mittendum.

11. Vidua vitabit omnem occasionem
scandali; sed velle spiritualiter viuere
& tamen huiusmodi vanitatibus uti, est
occasio scandali, tam spiritualibus, quàm
mundanis.

12. Dicit S. Paul. Quod vidua quæ
in delitijs est, viuens mortua est; vera
autem vidua curabit, ut sit sancta &
corpore & mente: quæ istæ vanitates
nullo modo conueniunt sanctitati.

13. Ad viduæ partes pertinet, bono ex-
emplo præluere domesticis, maximè
filiabus, si supersunt: hinc autem ser-
uire Deo, istine sectari velle vanitates
ac voluptates: ne prauis exempli specimè
est, proinde spernantur & abiciantur.

Vidua iuuenis, quæ ornatur colori-
bus ac cincinnis, & in superfluo corpo-
ris cultu sibi complacet, alijs occasio-
nem præbet non tantum malas cogita-
tiones animo concipiendi, sed etiam o-
pere exquendi ac perficiendi, cum ta-

men

men Christiana charitas cauere omnes
scandali causas præcipiat. Vnde legitur
Iuditham, quod formâ eleganti, & gra-
tiosa esset, instituisse ieiunijs, vigilijs, &
orationi, cilicio inducam, quod pallida
non rubicunda, deformis & non venu-
sta appareret; verebatur nimirum, ne quæ
accenderet innatâ pulchritudine; pro-
inde clausa, consortium & conspectum
hominum, maxime virorum vitabat.

Vidua taliter viuendum est, ne qui-
quam de illâ malè suspicari possit, ne
dicam loqui. Vnde tanquam rem inuisi-
tatum, memorat scriptura de eadē Iu-
dith; quod inuenio de honestate ipsius,
vtrunque iuuenis & formosa foret, si-
militer locutus sit. Hæ verò vanitates
arsam porrigunt, peruersas cogitatio-
nes apprehendendi, itaque seponendæ
& detestandæ sunt.

Si ad eò usque liberalem se exhibet
Christus erga viduam, ut sæpè commu-
nicet & tradat illi corpus & animam
suam; quam obrem illam non deceat vic-
tissimam liberalem esse erga ipsum, dimi-
tendo ac donando ei, quibus abun-
dat, vanitates sæculi.

Nihil est, ad quod ardentiore studio
viduam eriti conuenit, præter absolu-
tissimam castitatem, & solidum ipsius
habi-

habitum: Medium verò ad hunc finem consequendum, est, carnem castigare ieiunijs, non fucare, aut nutrire delicijs. Quare honesta vidua omnes species vanitatis odisse debet.

Si beatissima Virgo progressa fuisset ad usum crisporum, fimbriarum, tyrmatum, & aliarum id genus muliebriũ ineptiarum, utique non ascendisset ad dignitatem matris Dei, nec visitasset eam Archangelus, nec corpus ipsius in celum Christus eueisset. Et vidua, quoties Mater Dei efficitur, quoties filium Dei in Eucharistia suscipit, ne leuissimas se vanitates ac venustates confundat?

Docet D. Bernardus, cultum externũ corporis esse iudiciũ internæ vanitatis in corde; multiplicia vestimenta prodere molliem animis & nimiam caritatem polienda carnis, demonstrare, animam prius debito cultu ac virtutibus caruisse. Ergò viduæ ab his omnibus abstinendum est.

Quantò quis liberaliùs se habet erga Deum deserendo amore ipsius, quòd ei ingratum esse certò cognoscit: tantò

f † Deus

Deus largiorem se testatur ergà ipsū,
 v potè cui cælestia dona communicat.
 Quantò penitiùs igitur vidua has vani-
 tates exuit, tantò opulentiùs supernorū
 beneficiorum gratijs induetur.

Sancti Pauli doctrina est, quomo-
 do aliquis, dum peruersè viueret, mē-
 bra sua commodauit peccato, & rebus
 turpibus; ita regrediendo ad Deū, debe-
 re illū impendere eadem membra in a-
 ctiones bonas ac sanctas; Et S. Hierony-
 mus scribens ad Demetriadē ita loqui-
 tur: sicut cum seruirem mundo, dele-
 ctabar vanitatibus, iisdemq; afficiebat.
 Ita postquā auspiciatus essem seruitutē
 Dei congruebar vt amare Deum, dele-
 ctarer Deo; placere Deo. Similiter faci-
 tandū viduæ. Demum omnes ista va-
 nitates spinæ sunt, vt ex Euangelio col-
 ligitur. Et tu offerendo Conditori tuo
 spinas expectas ab illo vvas? nimio-
 perè hallucinatis.

*Bonam viduam non posse simul vacare
 Deo & Mundo.*

Viduas inuenire est, quæ volūt, & ve-
 rō se posse putant, seruire Deo & Mun-
 do, consolatione cælesti & terrenā frui,
 frequentare sacramenta, & sectari sa-
 culi blandimenta, quæ quantū se ipsas
 fallant, ex ijs constabit, quæ propediē
 dicturus sum. Sed.

Sed ad faciliore rei intelligentiã aliqua præmittenda sunt. Primũ. Mundũ in præsentia materia designare viros ac foeminas, qui totos se ostenderũt in amorem bonorum mundi; vnde ciues mundi, & cõtemptores Dei dici merentur: & hæ sunt viduæ, de quibus loquitur S. Paul. eas versando in delitijs, mortuas veriũs, quã viuas esse. Secũdũ. Mũdus, hoc est, personæ carnales, & sensui deditæ, est inimicus Deo, nõ cognoscit Deũ odit quæcunq; Dei, vel à Deo sunt. Tertiũ, Qui non stat à Deo, viuit in Mũdo; & qui non viuit in Mundo, Dei amicus & filius est. Et alterutrum horũ verũ esse necesse est; quia nõ datur medium. Vnde Seruator in Euangelio. *Qui non est meũ, scilicet, per humilitatẽ, castitatem, bonitatem, contra me est, siue membrum Mundi est, qui mihi repugnat per superbiam, immunditiam & malitiam.* Et alibi: *Nemo inquit, duobus dominis contrarijs seruire potest; cui adicijt Ioannes Apostolus: Qui vult esse amicus huius Mũdi, erit inimicus Dei.* Et D. Iacobus. *Amicitia huius Mundi est inimica Deo.* Quartũ. Omnes qui appropinquant Deo, sũt odiosi Mũdo, vnde Apostolus. *Omnis, ait, qui volunt placere Deo, persecutionem patientur in hoc sæculo, & Magister*

gister Christus. *si mundus vos odit, loquitur ad Apostolos, Sci. ore, quia me priorē vobis odio habuit.* Quare ex primis hominibus, ille qui erat de Mundo Cain, occidit alterum (Abel) qui erat ex Deo. Esau odio habuit Iacob. Ismael persecutionem molitur aduersus Isaac, ut palam fieret, inquit S. Paulus, quemadmodum ij, qui viuunt secundum carnem, affligunt illos, qui viuunt secundum spiritum. Ergo si mundus est hostis Dei, ut quis proba vidua amore suo cum dignetur? Si tantoperē Deo displicet, quo pacto placeat Dei ancillæ? Quare ratione existimet vidua se mūdo satisfacturam esse, postquam nullos inter innumerōs s̄ctos repertus vsquedū fuit, qui illius cōiuetudinib⁹ perfectissimè respondisset? Nec ipse Sanctus S̄ctorum Iesus, illi placuit, utcunque æternā sapientia, & bonitate infinita proditus esset, & beneficam manum ad omnes amicos & inimicos extenderet.

Cōsiderationes aliquot apprimè efficaces ad extinguendum in nobis amorē Mundi.

Primò considera. Vitam tibi cōcessam ac donatā esse abs Deo, & pro illo expendendā, qui eā cōseruare nō desinit. Sed qua ratione retribues Deo vitā tuā, qui amore ipsius neq; deseris vanitates

tates, & bona opera, studio placēdi Mū-
do, prætergrederis? Quotidiè totum se
nobis in diuino Sacramento commu-
nicat, nec vllius respectum tanti facit,
vt solos nos derelinquat. Quamobrem
igitur nos cessemus à dilectione ipsius,
vt hæreamus in cōplexu Mundi? Quis
hominis respectus adeo terreat, vt im-
mensū amorē, inauditā benignitatem,
supremā liberalitatē, & fauores cū be-
nificijs incōparabilibus aspernemur?

Si charissimū maritū tuū resuscitare
tenereris, ad eūdo Sacramēta, abijciēdo
luxum, & luctū assumendo, nonne prō-
pissimo animo hoc præstares? Mundus
licet fremeret, ac fureret? Cur itaque
Deus deterioris conditionis sit, quam
maritus?

Si vnigenitum filium, vel alium ex
charioribus amicis moribūdum, libera-
re ab imminente morte propoluisse,
frequentando Sanctissima Sacramēta,
ponendo superfluitatē vestīū, reseca-
do lymata, & quicquid in muliebri orna-
tu indecens, apparet: unquid nō vani-
tati valedicerēs, etsi Mundus reluctare-
tur? Quomodo ergo, vt placeas immor-
tali Deo, in cuius manib⁹ vita, & omne
solatium tuū constituta sunt, id ipsum
non perficis?

Placere debet vnusquisq; hominib' virtute & iudicio præditis: non Mūdo, qui inimicus est omnis boni, dicens malū bonū; & bonos à principio persecutus, fuit, Barrabbā anteponeudo Christo. Qua de causa igitur illius gratiā aucupemur? Qui olim obtemperarunt Mūdo, & illi complacuerunt, die sedēs, vbi sunt? vtiq; in infernō iuxta diuinē epulonem & sequaces eius. E cōtrario, qui amore Christi Mundū despexerūt, honorantur in cælo, & in terra, cū mendico Lazaro, & humili Frācisco, & innumerabilibus alijs. Quare sollicitos nos esse decet, non quomodo Mundo placeamus, sed quomodo ab illius cōsuetudine & consorcio liberemur. Affirmare solebat B. Paulus, se Mundo, & Mundum vicissim sibi crucifixum esse: Et, non futurū se seruū Christi, si hominibus perplacere cōstaretur. Quare qui gratus desiderat esse Mundo, nō mereatur appellari seruus Christi.

In horā mortis, quæ fortasse propinquior est quàm suspicaris, voles te fortasse multa opera bona, & mundū despexisse, vt Deo tantō charior existeres; cur igitur non præstas hodie, quod tunc te consecisse optabis?

Erubescere, nisi frontem exuisti, quod

cum.

clim modestia, & honestâ vita, pulchra
coram Deo & Angelis eius apparere, &
gratiam cælestem mereri possis ob hu-
manos respectus, nuntium mittas pre-
fati, & nihil sollicitius indages quâ be-
nevolentiam & laudem hominû Munda-
di vecordum, vanorum, stultorum.

Si comedentem, bibentem, cubitum
concedentem Medicum in ægritudine
auerentem te, alij risu exciperent, nun-
quid desineres mâducare, bibere, medi-
cum accire? minimè enim verò imò ri-
deres ridentem te. Quapropter ergo,
dum pascis animam tuam cibo Ange-
lico Eucharistiæ, dum infirmitatibus
tuis medicinam quæris, dum bonum
prosequens & à vanitatibus quæ Deo
displicent, profugis, verearis eum, qui
tibi ridendo & dissuadendo contraria-
tur? Tu verò æquiore titulo illos ride-
to; illos despice, & condole, quod phre-
netici veròrem stultitiam suam non a-
gnoscant.

Deniq; omnes sancti verbera & cala-
mitates perpeffi sunt, oēs in operibus
penitentiæ desudarunt, omnes carnem
suam cum vitijs mortificarent, omnes
spreuerunt Mundum & vanitates eius,
semper in timore & tremore vixerunt,
ac gratiam ac paradisum amitterent.

Et tu quæ Mundo & fallacijs illius obsecundas, & propter filios tenebrarum, intermittis opera lucis, mereri & consequi te posse felicitatem existimas?

Qualem deceat esse intentionem bona vidua in perceptione Eucharistia.

Quoniam Deus non respicit opus tantummodo, sed præterea intentione operantis, quæ si quidem recta fuerit, multò illud acceptissimum ei accidit, & si non nisi haustus frigida pauperi porrigatur: sin autem, despicit plane actus & conatus nostros, utcumque desererentur vniuersum Mundum, & daremus corpus nostrum ita ut ardeat: Idcirco sicut in omni bono, quod facimus opus est proba intentione, ita maxime, quando ad Authorem bonorum omnium accessuri sumus qui scrutator est cordium, & incredibilem in nobis puritatem ac sinceritatem requirit.

Finem in omni actione considerandum esse.

Semper itaque finis, cuius gratia operamur, nobis propositus & perspectus esse debet: si enim malus solet, similiter
opus